

תזכורת – B-trees

- לכל צומת x יש השדות הבאים
  - $n[x]$ מס' מפתחות ב- x
  - המפתחות עצמם בסדר לא יורד
  - כל צומת פנימי מכיל גם $n[x]-1$ מצביעים לילדי הצומת
  - המפתחות בצומת מפרידים את ערכי ילדי הצומת
- כל העלים בעץ הינם באותו עומק
- יש חסם עליון ותחתון למס' מפתחות שצומת מכיל
- נבטא חסם זה ע"י $t \geq 2$, הדרגה המינימלית של העץ
  - לכל צומת חוץ מהשרש יש לפחות $t-1$ מפתחות
  - לפיכך, לכל צומת פנימית (חוץ מהשרש) יש לפחות t ילדים
  - בכל צומת יש לכל היותר $2t-2$ מפתחות, ז"א מקסימום $2t$ ילדים
  - צומת תיקרא מלאה אם מכילה בדיוק $2t-1$ מפתחות

מבני נתונים – עוד עצים

תרגול 10
ליאור שפירא
תשס"ח

הכנסה ל-B-tree (אופציה ב')

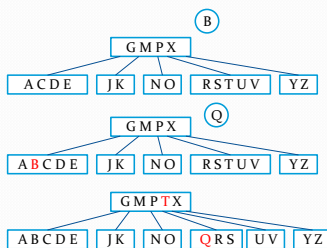
- B-Tree-Insert(T, k)
  - $r \leftarrow \text{root}[T]$
  - If $n[r] = 2t-1$
    - Create new root s and split r under it
    - B-Tree-Insert-Nonfull(s, k)
  - Else
    - B-Tree-Insert-Nonfull(r, k)

הכנסה ל-B-tree

- אופציה א'
  - מצא את הצומת בו אמור להיכנס הערך
  - אם הצומת מלאה פצל אותה וחזור רקורסיבית
- אופציה ב'
  - תוך כדי חיפוש מקום להכניס את הערך החדש נפצל כל צומת מלאה שניתקל בה
  - יתרון: לא נצטרך לגשת פעמיים לצמתים (ניתכן שיושבות בויכרון יקר לגישה)
  - חסרון: דורש שמס' בנים מכסימלי יהיה $2t$ (עצי 2-3 אינם B-Trees לפי הגדרה זו)

דוגמה – עץ בו $t=3$

$t=3$ ז"א זהו עץ 3-6

הכנסה ל-B-tree (אופציה ב')

- B-Tree-Insert-Nonfull(x, k)
  - $i < n[x]$
  - If leaf $[x]$
    - Find correct place and insert value k
  - Else
    - Find $c_i[x]$ - child of x into which recursion continues
    - If $n[c_i[x]] = 2t-1$
      - Split $c_i[x]$
    - B-Tree-Insert-Nonfull($c_i[x], k$)

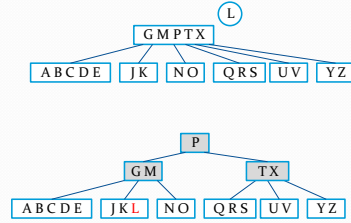
עצי 2-4 (b-trees)

- תרגיל: אם נתחיל מעץ 2-4 ריק ונבצע m פעולות insert, כאשר בכל פעולה נקבל את מיקום ההכנסה, אזי העלות הכללית של הסדרה היא $O(m)$ זמן אינטואיציה
- פעולות זולות – כשיש הרבה "חופשי" בעץ
- פעולות יקרות – כשאין "חופשי" בעץ
- מה מסמל "חופשי" בעץ? צמתים בדרגה 2-3

דוגמה – עץ בו $t=3$

• $t=3$ ז"א זהו עץ 3-6

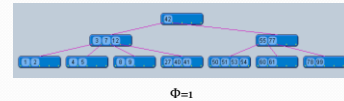

הוכחה

- נצטרך להוכיח שני דברים
  1. פי הפוטנציאל 0 בהתחלה ואי-שלילית בכל שלב
  2. לכל פעולה op מתקיים: $cost(op) + \Delta\Phi = O(1)$
- 1 ברור
- עבור 2 נוכיח כי כל פעולה עולה $O(1) + k$ כאשר k מס' פעולות ה-split שמתבצעות.

הוכחה

- נקרא לרמת ה"חופשי" בעץ – slack
- נגדיר פונקציית פוטנציאל על פי slack
- אם אין slack – הפוטנציאל גבוה
- אם אין slack בצומת – יש 4 ילדים
- פונקציית הפוטנציאל: $\Phi(D) = \# \text{vertices of degree } 4$

האם זה נכון לעצי 2-3?

- ניתן להראות כי בעצי 2-4 עבור כל סדרת פעולות insert ו-delete, עלות amortized נשארת $O(1)$ לפעולה
- האם הדבר נכון לעצי 2-3?
- הדבר לא נכון, בעץ 2-3 מלא, אם נבצע סדרת פעולות insert ו-delete של אותו אבר, כל הפעולות יהיו יקרות ולכן $O(\log n)$ לפעולה!

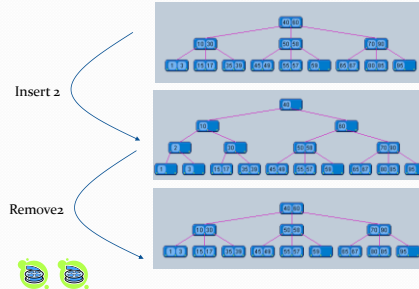
הוכחה

- כל split מפצל צומת 4 לצומת דרגה 2 וצומת דרגה 3
- לכן, כל פעולת split (כמעט) מורידה את הפוטנציאל ב-1
- ה-split הראשון, על עלה, מפצל צומת 0 לשני צמתים מדרגה 0
- ה-split האחרון מפצל צומת v מדרגה 4 לשני צמתים (2 ו-3) אך אביו עלול להשתנות לדרגה 4 – אין שינוי פוטנציאל
- לכן:
  - $\Delta\Phi \leq -(k-2)$
  - $cost(op) + \Delta\Phi = O(1)$

שאלה מתוך מועד א' תשס"ז

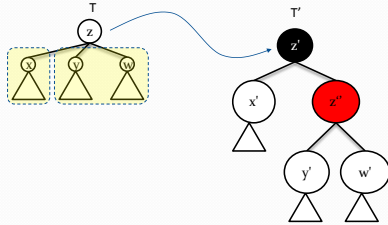
- האם יש שקילות בין עצי אדום שחור לעצי 2-4?
- האם ניתן להגדיר התאמה שבהינתן עץ 2-4 T הופך אותו לעץ אדום שחור T'?
- האם ניתן להגדיר התאמה הפוכה?

האם זה נכון לעצי 2-3?

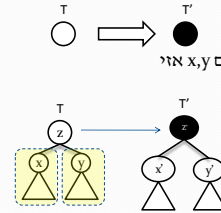
שאלה מתוך מועד א' תשס"ז

- אם ל-z השורש של T יש שלוש בנים אזי

שאלה מתוך מועד א' תשס"ז

- בהינתן T עץ 2-4+ נהפוך אותו לעץ אדום שחור T' כך ש:
- במידה ו-T מכיל עלה יחיד
- עבור T עם שורש z ולו שני בנים x, y אזי

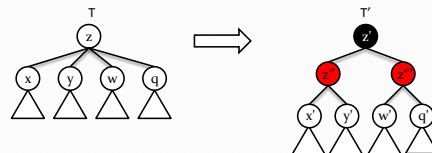

שאלה מתוך מועד א' תשס"ז

- האם נקבל עץ אדום-שחור חוקי עבור כל קלט?
- האם נשמר החוק האדום?
- כן, צמתים אדומים נוצרים רק ב"שכבות ביניים", שורש של כל תת עץ שנתאים רקורסיבית יהיה שחור
- האם נשמר החוק השחור? האם כל מסלול יכול את אותו מס' צמתים שחורים?
- מההגדרה - העומק השחור של עלה ב-T שווה לעומק של העלה המתאים בעץ 2-4. מכיוון שעומק העלים ב-T שווה, אזי גם ב-T'.

שאלה מתוך מועד א' תשס"ז

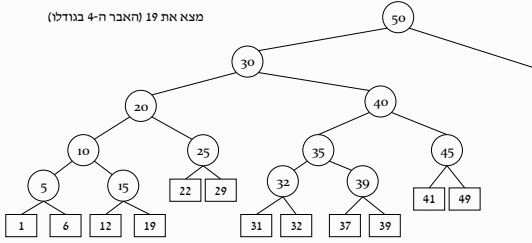
- אם ל-z השורש של T יש ארבעה בנים אזי

תרגיל

- הראו כי בשינויים קלים למבנה עץ בינארי (מאוזן), ניתן למצוא את האבר ה-k בגודלו, בזמן $O(\log k)$

מצא את 19 (האבר ה-4 בגודלו)

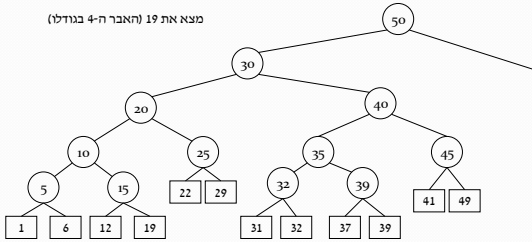
שאלה מתוך מועד א' תשס"ז

- האם ניתן להגדיר התאמה "הפוכה"?
- יש יותר מפתרון אחד ... נסו לפתור בבית

תרגיל

- הראו כי בשינויים קלים למבנה עץ בינארי (מאוזן), ניתן למצוא את האבר ה-k בגודלו, בזמן $O(\log k)$

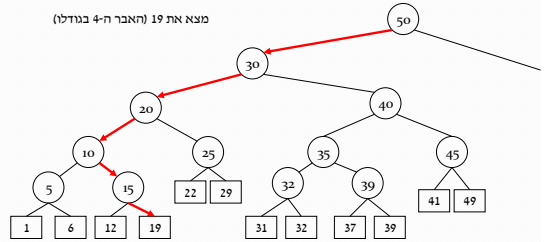
מצא את 19 (האבר ה-4 בגודלו)

תרגיל

- הראו כי בשינויים קלים למבנה עץ בינארי (מאוזן), ניתן למצוא את האבר ה-k בגודלו, בזמן $O(\log k)$

מצא את 19 (האבר ה-4 בגודלו)

תרגיל

- הראו כי בשינויים קלים למבנה עץ בינארי (מאוזן), ניתן למצוא את האבר ה-k בגודלו, בזמן $O(\log k)$
- פתרון: נניח עץ AVL בעל n צמתים

- מבצע לעלה השמאלי ביותר (קטן) $p \leftarrow p$
- While (p!=root) do
  - $p \leftarrow p.parent$
  - If (p.key > x) then
    - x is found in left sub-tree so search there
- End while
- We got to the root so perform regular find

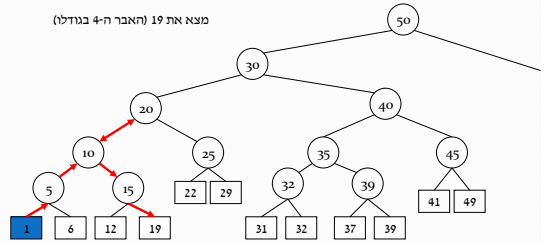
Max. $O(\log k)$ iterations

$O(k)$ elements in sub-tree $\rightarrow O(\log k)$ search

תרגיל

- הראו כי בשינויים קלים למבנה עץ בינארי (מאוזן), ניתן למצוא את האבר ה-k בגודלו, בזמן $O(\log k)$

מצא את 19 (האבר ה-4 בגודלו)

הסוף